

▶ AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP SZEREPE 2014-2020 KÖZÖTT

TÖBBET JELENT A KOHÉZIÓS POLITIKA SZOCIÁLIS DIMENZIÓJÁNÁL

A *Panorama* magazin mostani száma elsősorban az Európai Szociális Alappal (ESZA) foglalkozik, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap (KA), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) mellett az összesen öt európai strukturális és befektetési alap egyike. Az ESZ-alapok az uniós növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló, 2014-2020 közötti időszakra szóló fő finanszírozási programok.

Az Európai Szociális Alap (ESZA) kulcsfontosságú szerepet tölt be az emberi tőke fejlesztésére irányuló tagállami beruházások támogatásában, és ennél fogva a gazdasági válságból kilábaló európai gazdaság versenyképességének megerősítésében. Az ESZA minden évben 15 millió polgárnak nyújt segítséget: hozzájárul készségeik fejlesztéséhez, lehetővé teszi munkaerő-piaci integrációjukat, egyúttal segítséget nyújt a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelemhez, valamint a közigazgatási szervek hatékonyságának javításához.

TÖBB MILLIÓ POLGÁR SIKERTÖRTÉNETE

Csak 2007 és 2012 között több mint 68 millió polgár és lakos vett részt Uniós-zerthe az ESZA által támogatott kezdeményezésekben. Különösen a következőket érdemes kiemelni:

- ▶ minden ötödik résztvevő talált munkát hat hónappal az adott kezdeményezést követően;
- ▶ mintegy 8,6 millióan képesítést szereztek meg az említett időszakban;
- ▶ közel 550 ezer polgár indított vállalkozást induló vagy egyéni vállalkozás formájában;
- ▶ az összes résztvevő 52%-a nő, 31%-a (21 millió) fiatal volt; több mint 4 millió 55 és 64 év közötti, és 22 milliónál is több munkanélküli vett részt a kezdeményezésekben.

Az eredmények értelmezése során figyelembe kell venni, hogy a programozási időszak kezdete egybeesett a növekvő foglalkoztatás, a betöltetlen munkahelyek és a fokozódó jólét időszakával. A válság azonban megváltoztatta a viszonyokat, következésképpen egyre nagyobbá vált a munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés, miközben csökkent a közkiadások mértéke. Az ESZA programozási szabályai több tagállamban is nagy mozgásteret hagynak arra, hogy a válságból való kilábalás elősegítése mellett a válság hatásainak enyhítése érdekében azokhoz a területekhez csoportosítsák a forrásokat, ahol a legnagyobb szükség van rá, azaz többek között támogassák a vállalkozásalapítást és az új vállalkozások által létrehozott új munkahelyeket. A ESZA a nemzeti finanszírozásban és programokban rejlő lehetőségek hathatós kiegészítő eszköze, mivel segítségével nagyobb célközönség számára elérhető, színvonalasabb kezdeményezések valósíthatók meg.

A 2014-2020-as időszakban az ESZA fontos szerepet fog betölteni abban, hogy a tagállamok strukturális reformokat hajtsanak végre a munkaerő-piaci kérdésekkel, a társadalmi befogadással, az oktatással és foglalkoztatással, az intézményi kapacitással és a közigazgatási reformmal foglalkozó politikáik terén. Ezek a reformok összhangban lesznek az Uniós tekintetben megfogalmazott prioritásaival és ajánlásaival. A beruházások az európai munkaerő készségi tájának javítása, valamint több millió polgár munkaerőpiacra jutásával, elhelyezkedésével és tartós foglalkoztatásával kapcsolatos esélyének növelése révén hozzá fog járulni az Európa 2020 stratégia céljainak teljesítéséhez. Fontos hangsúlyozni, hogy az ESZA által támogatott projektek gyakran azoknak a legnehezebben elérhető csoportoknak szólnak, akik nem feltétlenül részesülnek a nemzeti rendszerek megfelelő támogatásában.

Éppen ezért a kohéziós politika történetében először meghatározták az ESZA minimális hozzájárulásának mértékét. 2014 és 2020 között az ESZA-ból származó finanszírozás összegének el kell érnie a kohéziós politika költségvetésének 23,1%-át (azaz több mint 80 milliárd eurót). Ez az intézkedés véget vet az ESZA-ból származó támogatás elmúlt 25 évben tapasztalható fokozatos csökkenésének.

Az eredményorientált finanszírozási szemlélet fontos szerephez jut a 2014 és 2020 közötti időszakban: kevesebb prioritás számíthat az ESZA támogatására annak érdekében, hogy a hatékonyan elosztott, kritikus mértékű finanszírozás valódi eredményekkel járjon. A beruházás tényleges területeit az egyes országok és régiók pontos igényeinek és szükségleteinek megfelelően – az európai szemeszter folyamat szakpolitikai ajánlásaival összhangban – határozzák meg⁽¹⁾.

Négy tematikus célkitűzés

Az ESZA Uniós-zerthe több ezer projektet támogat, **hogyan ösztönözze a fenntartható és minőségi foglalkoztatást, illetve támogassa a munkaerő mobilitását.** E kezdeményezések célja, hogy a polgárok – különös tekintettel a munkakeresőkre és az inaktív munkavállalókra, a hosszú ideje munkanélkülieket és a munkaerőpiacról kizárt polgárokat is beleértve – megfelelőbb munkahelyeken dolgozhassanak. Kiemelt szerepet kap a fiatalok munkaerő-piaci integrációja

(1) Az Európa 2020 stratégia megvalósításának nyomon követésére irányuló makroökonómiai, költségvetési és strukturális politikai éves koordinációs ciklus.

▶ A KÖRNYEZETBARÁT VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA SPANYOLORSZÁGBAN

A spanyol környezetvédelmi, vidékfejlesztési és tengerügyi minisztérium Fundación Biodiversidad alapítványa által kezdeményezett EmpleaVerde, azaz a „környezetbarát munkahelyek” elnevezésű program célja a foglalkoztatás ösztönzése és a környezetünk védelme. A program, amelynek részeként több mint 80 projektet valósítanak meg Spanyolországban, több mint 28 ezer munkavállalót kíván támogatni, és a jövőben ezer környezetbarát kisvállalkozást és munkahelyet szeretne létrehozni. A közelmúltban a fiatalok váltak a program kezdeményezéseinek fő célcsoportjává.

▶ További információ:

<http://fundacion-biodiversidad.com/es/inicio/emplea-verde>

Projekt időtartama:
2007-2014
Teljes költségvetés:
17 100 000 EUR
ESZA-hozzájárulás:
12 700 000 EUR

(lásd a keretes írást) is, illetve továbbra is fontos eredmények várhatók az önfoglalkoztatás, valamint a vállalkozásindítás támogatása terén.

Az ESZA arra is felkészíti az európai munkavállalókat, hogy meg tudjanak birkózni a változó gazdasági igényekkel. A programok segítenek abban, hogy a polgárok minél több lehetőséghez jussanak egy környezetbarátabb és digitális megoldások által vezérelt gazdasági környezetben. Az állami munkaügyi szervek és a magántulajdonú foglalkoztatási szolgálatok modernizációja hozzájárul ezekhez a törekvésekhez.

Az ESZA-ból származó támogatás legalább 20%-át minden országban a **társadalmi befogadásra, valamint a szegénység és a diszkrimináció elleni küzdelemre** fogják fordítani. Mindez segíteni fog a nehézséggel küzdőknek és a hátrányos helyzetű csoportoknak a szükséges készségek elsajátításában és az elhelyezkedésben, hogy másokhoz hasonlóan meg tudják vetni a lábukat a munkaerőpiacon. A kezdeményezés fontos prioritása, hogy a romák és a hozzájuk hasonló marginalizált csoportok szocioökonómiai szempontból beilleszkedjenek a társadalomba. Az ilyen kezdeményezések révén az ESZA jelentős mértékben hozzájárulhat ahhoz az uniós célkitűzéshez, hogy csökkenjen a szegénységben élők száma.

Az **oktatás, a képességfejlesztés, a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás területén** végrehajtott ESZA-beruházások több tevékenységi területre is kiterjednek. Hozzájárulnak a teljes oktatási ágazat (az iskoláktól kezdve az egyetemekig) teljesítményének javításához. A beruházások elsődleges célja az, hogy egyenlő mértékben legyen elérhető mindenki számára a minőségi oktatás, csökkenjen a korai iskolaelhagyók száma, és egyúttal növekedjen az

ÚJ LEHETŐSÉGEK A FIATALOK ELŐTT

A fiatalok elhelyezkedésének támogatása az Unió kiemelt prioritásává vált, amihez a Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése kiegészítő támogatást nyújt. Az új eszköz legalább 6,4 milliárd eurót tesz elérhetővé az Unió azon régiói számára, amelyek leginkább küzdenek a fiatalok munkanélküliségével és passzivitásával. A Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése elsősorban a 25 év alatti (2), nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő „NEET”-fiatalokra és azokra a régiókra koncentrál, ahol a fiatal munkanélküliek aránya meghaladja a 25%-ot. A kezdeményezés célja, hogy a fiatalonként nyújtott támogatás mértéke változást indítson el a legrosszabb helyzetben lévő régiókban.

A Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése tovább fogja erősíteni az ifjúsági garancia megvalósításához nyújtott ESZA-támogatás hatásait. Az ifjúsági garancia célja, hogy minden fiatal megfelelő állásajánlatot kapjon, folyamatosan tanulhasson, illetve a formális oktatás utáni vagy a munkanélkülivé válást követő négy hónapon belül szakmai gyakorlati helyet vagy gyakornoki állást találjon. Az ESZA ezenkívül a fiatalok foglalkoztatása terén szükséges hosszú távú strukturális reformokhoz és beruházásokhoz is kellő mértékű támogatást nyújt.

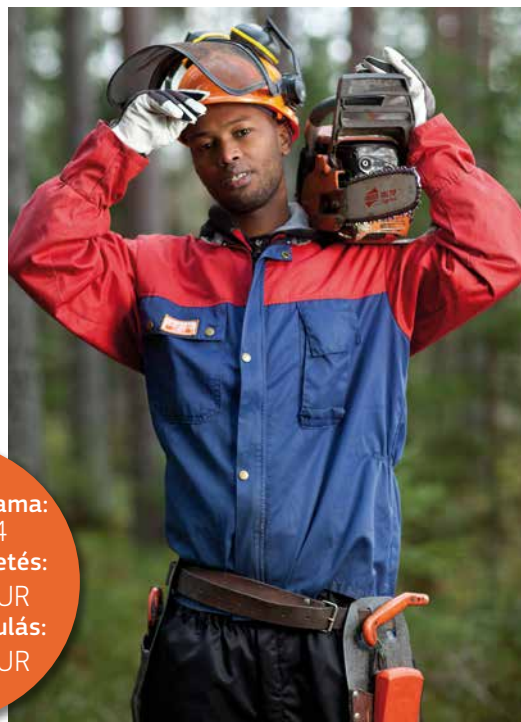
(2) Ha az adott tagállam szükségesnek ítéli meg, a Fiatalok foglalkoztatási kezdeményezése 30 éves korig nyújt támogatást.

▶ A MARGINALIZÁLT FIATALOK MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓJA

A svédországi Dalarna tartomány által elindított „Youth Into Work” (a fiatalok munkába állását támogató) programnak köszönhetően a program által szervezett képzéseken részt vevő marginalizált munkanélküli fiatalok 80%-ának sikerült elhelyezkednie, továbbtanulnia vagy a munkaügyi hivatalok egyikében regisztrálnia. Mintegy 2 500 18 és 24 év közötti fiatal vett részt a képzéseken és szerzett munkatapasztalatot 2010 óta. A résztvevők 90%-a a program végéig kitartott. A fiatalok a képzések mellett – többek között a szabadidő eltöltésével, a pénzügyeik kezelésével, a megfelelő lakás megtalálásával és a kapcsolatteremtéssel összefüggő – életmódtanácsokat is kaptak a program időtartama alatt.

▶ További információ:
www.regiondalarna.se

Projekt időtartama:
2010-2014
Teljes költségvetés:
7 600 000 EUR
ESZA-hozzájárulás:
3 000 000 EUR

oktatásban résztvevők, valamint a végzettséggel rendelkezők aránya, különösen a hátrányos helyzetű csoportok körében. Az ESZA által támogatott intézkedéseknek az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci relevanciáját is javítaniuk kell, és elő kell segíteniük az iskolába járás és a munka világa közötti átmenetet.

Az egész életen át tartó tanulás javítása és a szakképzési rendszerek fejlesztése több országban is kellő mértékű támogatást élvez. E területek fejlesztésének célja a munkaerő-piaci ismeretek, készségek és kompetenciák aktualizálása, és a rugalmas tanulási módszerek ösztönzése. Végül pedig az ESZA az egyetemeknek és szakképzési intézményeknek is segít, hogy az országos és regionális vállalkozásokkal és munkáltatókkal szorosabb kapcsolatot tudjanak kiépíteni.

A szabályozási és adminisztratív terhek csökkentése mellett a nagyfokú közigazgatási átláthatóság, hatékonyság és elszámoltathatóság ösztönzése hozzájárul az eredményesebb munkavégzéshez, megerősíti a versenyképességet és végső soron új munkahelyeket eredményez. A folyamatos gazdasági kihívások miatt kevesebb erőforrás jut az adminisztratív tevékenységekre, ezért a jó kormányzás és a jogbiztonság központi kérdés marad a gazdasági növekedés szempontjából.

A rendszerek, struktúrák, folyamatok, emberi erőforrás és a szolgáltatásteljesítés javítását elősegítő szervezeti és technológiai innováció támogatása révén az ESZA olyan szilárd uniós hozzájárulást képvisel, amely fokozza a **közigazgatási szervek és az érdekelt felek intézményi kapacitását és hatékony működését.**

Partnerségi együttműködés a kézzelfogható eredmények érdekében

Az ESZA hagyományosan a kibővített együttműködés jegyében valósul meg. A helyi szereplők, valamint az ágazatspecifikus szervezetek és szervek ismerete és szaktudása mindig is fontos volt a siker szempontjából. A partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex értelmében a partnerség fontosabb, mint valaha, ezért az ESZA megvalósítására a közigazgatási szervek, a szociális partnerek, valamint a civil társadalmat nemzeti, regionális és helyi szinteken képviselő szervek szoros együttműködésével kerül sor.

Az új hétéves programozási időszakhoz érve, valamint az operatív programoknak a Bizottsággal, illetve a nemzeti és regionális hatóságokkal történő egyeztetésének most is zajló időszakában jelentős előrelépések tapasztalhatók a várt eredmények egyértelmű megfogalmazása terén. Az új közös akciótervek és az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek egyaránt támogatni fogják a jellemzően egyre eredményorientáltabb megközelítést. Az eszközöknek a kedvezményezetteknek és az irányítási és ellenőrzési rendszerre háruló adminisztratív terhek mérséklését is jelentős mértékben elő kell segíteniük, egyúttal a lehetséges hibák számának csökkentéséhez is hozzá kell járulniuk.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
<http://ec.europa.eu/esf>